

ODREDIŠTE BUENOS AIRES

I tako su se tri poštanska aviona iz Patagonije¹, Čilea i Paragvaja vraćala s juga, sa zapada i sa sjevera u Buenos Aires. Očekivali su njihove pošiljke kako bi oko ponoći otpravili evropski avion.

Tri pilota, svaki iza oklopa teškog poput teglenice, prepušteni noći, razmišljali su o svom letu i u susret velikom gradu silazili s njihovog olujnog ili spokojnog neba, kao što neznani seljaci silaze s planina.

Rivjer, koji je odgovarao za cijelu mrežu, šetao je gore-dolje po avionskoj pisti u Buenos Airesu. Bio je čutljiv, budući da je taj dan za njega bio mučan, sve dok ne bi sletjela sva tri aviona. Svake pojedine minute, kako su mu pristizali telegrami, Rivjer je imao utisak da nešto otkida sudbini, da ublažuje neizvjesnost i da svoje letače izvlači iz noći na obalu.

Jedan radnik pristupi Rivjeru da mu saopšti poruku radiostanice:

Poštanski avion iz Čilea javlja da primjećuje svjetla Buenos Airesa.

U redu.

Uskoro će Rivjer čuti taj avion; noć će mu već predati jednoga, kao što more, puno plime i oseke i tajanstva, izbacuje na žal blago s kojim se tako dugo titralo. A malo kasnije će mu noć uručiti i druga dva.

I taj će dan biti završen. I iscrpljeni momci će otići na počinak, a zamijeniće ih odmorni. Ali Rivjer neće imati nimalo predaha: tada će mu opet evropski poštanski avion zadati briga. Uvijek će tako biti. Uvijek.

Antoan de Sent-Egziperi: IZABRANA DELA, 2, *Noćni let*, NARODNA KNJIGA – BIGZ, 1981, prvo izdanje, preveo Ivan Kušan

¹ Južni dio Čilea i Argentine

„Odredište Buenos Aires“ s prethodne strane odlomak je iz romana, napisanog 1931. godine. Roman je zasnovan na iskustvu koje je pisac stekao kao pilot poštanskog aviona u Južnoj Americi.

Na osnovu odlomka odgovori na sljedeća pitanja:

Pitanje 1: ODREDIŠTE BUENOS AIRES

U koje doba dana se dešava priča? Upotrijebi tekst da potkrijepiš odgovor.

.....
.....

ODREDIŠTE BUENOS AIRES BODOVANJE 1

CILJ PITANJA:

Integracija i interpretacija: razvijanje tumačenja

Upotreba jedne od nekoliko tekstualnih naznaka za određivanje vremena dešavanja radnje u narativnom tekstu

Maksimalan broj bodova

Kod 2: Ukazuje da se letovi odvijaju tokom večeri ili noći (ali ne u ponoć ili poslije ponoći) I objašnjava odgovor navodeći tačno podatke iz teksta. Može parafrazirati ili direktno citirati tekst:

- Noću, jer se kaže da su „prepušteni noći“.
- Uveče: on čeka njihov dolazak tako da bi poštanski avion mogao da poleti u ponoć za Evropu.
- Dešava se noću, jer „noć će mu već predati jednoga“.
- Prije ponoći zato što u ponoć polijeće avion za Evropu.
- Između 20 sati i ponoći. Znamo da je mrak, ali nije još ponoć. Tada polijeće drugi avion.

Djelimičan broj bodova

Kod 1: Ukazuje da se letovi odvijaju uveče ili noću (ali ne u ponoć ili poslije ponoći), ali ne navodi podatke iz teksta kojima to dokazuje:

- Noću

Bez bodova

Kod 0: Ukazuje da se letovi odvijaju u ponoć ili poslije ponoći:

- „Mogao bi da poleti oko ponoći“ [nebitan citat iz teksta]
- „Oko ponoći“ [nebitan citat iz teksta]
- Poslije ponoći

Daje nedovoljan ili neodređen odgovor.

Pokazuje pogrešno razumijevanje materijala ili daje neuvjerljiv ili nebitan odgovor:

- Ujutro
- Poslije podne
- Danju

- U 9 uveče [Ili bilo koji drugi određen sat]

Kod 9: Bez odgovora

Pitanje 2: ODREDIŠTE BUENOS AIRES

Kako se osjeća Rivjer u vezi s poslom koji obavlja? Upotrijebi tekst da potkrijepiš odgovor.

.....
.....

ODREDIŠTE BUENOS AIRES BODOVANJE 2

CILJ PITANJA:

Integracija i interpretacija: razvijanje tumačenja

Korištenje podatka iz narativnog teksta radi potkrepljivanja gledišta

Maksimalan broj bodova

Kod 2: Opisuje Rivjerova osjećanja u vezi s poslom koji obavlja, navodeći stres, upornost, opterećenost, posvećenost KAO I da daje objašnjenje, navodeći odgovarajući dio teksta. Može se općenito pozivati na tekst; tekst se može parafrazirati ili direktno citirati. Citat mora da odgovara pomenutoj emociji:

- On je potpuno zaokupljen poslom, to se vidi iz posljednjeg reda, jer on nikada ne može da se odmori.
- On je pod stresom. Kaže se: „budući da je taj dan za njega bio mučan“.
- Sve ga to opterećuje. Cijeli dan se brine zbog ta tri aviona, a onda poslije još mora da brine zbog aviona koji leti u Evropu!
- Pomiren je sa sudbinom. Vidi iz posljednjeg „uvijek“ da on misli da se stvari nikada neće promijeniti.
- On je sasvim posvećen svom poslu. On ne može da se opusti dok nije siguran da su svi sigurno.
[općenito pozivanje na tekst]

Djelimičan broj bodova

Kod 1: Opisuje Rivjerova osjećanja u vezi s poslom koji obavlja, navodeći stres, upornost, opterećenost, posvećenost, ali ne daje objašnjenja iz teksta:

- On se stvarno osjeća odgovornim za ono što se dešava.
- On je pod stresom.

Bez bodova

Kod 0: Daje nedovoljan ili neodređen odgovor.

Pokazuje pogrešno razumijevanje materijala ili daje neuvjerljiv ili nebitan odgovor:

- Voli svoj posao zato što je on taj koji ima kontrolu nad mnogim stvarima. [nije potkrijepljeno tekstrom]
- Misli da je super zato što može da gleda avione. [nije potkrijepljeno tekstrom]

Kod 9: Bez odgovora

Pitanje 3: ODREDIŠTE BUENOS AIRES

„Odredište Buenos Aires“ napisano je 1931. godine. Da li misliš da bi Rivjerove brige i danas bile slične? Navedi razlog za svoj odgovor.

.....
.....

ODREDIŠTE BUENOS AIRES BODOVANJE 3

CILJ PITANJA:

Razmišljanje i vrednovanje: razmišljanje o sadržaju teksta i njegovo vrednovanje

Prepostavke o tome kako bi promjena okolnosti iz priče mogla da utiče na junaka narativnog tekstu

Maksimalan broj bodova

Kod 1: Odgovara Da ILI Ne (direktno ili indirektno), poziva se na poređenje između dva razdoblja I potkrepljuje odgovor. Mogu se navoditi brige u vezi s materijalnim, kao što je tehnološki napredak, ili povećana sigurnost, ILI psihološka zabrinutost, kao što je strahovanje. Odgovor mora biti u saglasnosti sa tačnim čitanjem teksta:

- Danas piloti (avioni) imaju veoma napredne uređaje za orientaciju, što je dodatak u tehničkom smislu kada su vremenski uslovi loši.
- Ne, danas avioni imaju radare i sisteme za automatsko pilotiranje, što im može pomoći da izbjegnu opasne situacije.
- Da, avioni su i dalje opasni, baš kao i svako drugo prevozno sredstvo. Opasnost od nesreće ili otkaživanja motora nikada nije isključena.
- Sada su nove tehnologije i tehnički napredak veoma važni, kako u avionima, tako i na zemlji.
- Da, još uvijek postoji rizik da avion padne.
- Ne, ranije nije bilo straha od terorističkih napada.

Bez bodova

Kod 0: Daje nedovoljan ili neodređen odgovor:

- Ne, strahovi su danas drugačiji.
- Da, došlo je do određenog napretka.
- U izvjesnom smislu da, ali u savremenim okolnostima. [nejasno]
- Tokom godina ljudi bi to promijenili. [nejasno]

Pokazuje pogrešno razumijevanje materijala ili daje neuvjerljiv ili nebitan odgovor:

- Ne, zato što se danas ne putuje noću. [netačno]
- Ne, zato što su danas piloti mnogo bolje obučeni. [neprimjereno]
- Ne, Rivjer je stvarno srećan u vezi sa poslom koji obavlja, ali mi danas imamo teroriste zbog kojih moramo da brinemo. [pogrešno čitanje teksta]

Kod 9: Bez odgovora

Pitanje 4: ODREDIŠTE BUENOS AIRES

Šta se događa glavnom junaku u ovom tekstu?

- A On doživljava neprijatno iznenađenje.
- B On odlučuje da promijeni posao.
- C On čeka da se nešto dogodi.
- D On uči da sluša druge.

ODREDIŠTE BUENOS AIRES BODOVANJE 4

CILJ PITANJA:

Integracija i interpretacija: opće razumijevanje
Prepoznavanje glavne radnje u narativnom tekstu

Maksimalan broj bodova

Kod 1: C On čeka da se nešto dogodi.

Bez bodova

Kod 0: Drugi odgovori

Kod 9: Bez odgovora

Pitanje 5: ODREDIŠTE BUENOS AIRES

Prema pretposljednjem pasusu („Uskoro će ...“), po čemu su noć i more slični?

- A Oboje skrivaju ono što se u njima nalazi.
- B Oboje su bučni.
- C Oboje je ukrotio čovjek.
- D Oboje su opasni za ljude.
- E Oboje su ēutljivi.

ODREDIŠTE BUENOS AIRES BODOVANJE 5

CILJ PITANJA:

Integracija i interpretacija: razvijanje tumačenja
Razumijevanje poredbene veze u metafori

Maksimalan broj bodova

Kod 1: A Oboje skrivaju ono što se u njima nalazi.

Bez bodova

Kod 0: Drugi odgovori

Kod 9: Bez odgovora

Pitanje 9: ODREDIŠTE BUENOS AIRES

Koji od navedenih parova riječi najbolje opisuje Rivjeroovo duševno stanje u ovom tekstu?

- A Uspaničen i izbezumljen
- B Uzbuđen i nestrpljiv
- C Ljut i nezadovoljan
- D Ispunjen zebnjom i tjeskobom
- E Opušten i samouvjeren

ODREDIŠTE BUENOS AIRES BODOVANJE 9**CILJ PITANJA:**

Integracija i interpretacija: razvijanje tumačenja

Prepoznavanje duševnog stanja glavnog junaka u narativnom tekstu

Maksimalan broj bodova

Kod 1: D Ispunjen zebnjom i tjeskobom.

Bez bodova

Kod 0: Drugi odgovori

Kod 9: Bez odgovora